

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

ชื่อโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชือกมัดฟาง

ภายใต้โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

โดย

รองศาสตราจารย์สมบัติ ประจัญสานต์

เสนอ

เทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ชื่อโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชือกมัดฟาง

ข้อมูลหัวหน้าโครงการและคณะผู้วิจัย

ชื่อ นายสมบัติ ประจัญสถานต์ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์

หน่วยงานสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่อยู่ ๔๓๙ ถนนจิระ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๔๔ ๖๑๑ ๒๒๑ โทรศัพท์ ๐๔๔ ๖๑๒ ๘๕๘

โทรศัพท์มือถือ ๐๖๓ ๙๖๙ ๑๙๕๕ อีเมล sombat.pj@bru.ac.th

ความรับผิดชอบต่อโครงการที่เสนอ (ระบุส่วนงานและสัดส่วนการทำงาน)

สัดส่วนงานที่รับผิดชอบ : ร้อยละ ๑๐๐

ส่วนงาน : ออกแบบ ให้คำปรึกษาเชิงลึก จัดทำรายงานและส่งผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

๑

บทสรุปผลการดำเนินงาน

กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่ ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิที่มีการรวมกลุ่มสมาชิกในชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเดิมที่ผลิตตะกร้าที่สานจากเส้นพลาสติก ต่อมาได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญผลิตตะกร้า กระเช้า กระเป๋าจากวัสดุเชือกมัดฟางที่มีจำหน่ายสำเร็จรูป โดยผลิตในหลากหลายรูปแบบและมีคุณภาพเป็นที่รู้จักในระดับจังหวัด แต่ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังมีรูปแบบความเป็นไทยสูง เหมาะสมกับกลุ่มผู้บริโภคสูงวัย หรือประโยชน์ใช้สอยเฉพาะ เช่น ตะกร้าใส่ผลไม้ กระเช้าของขวัญ กระเป๋าถือออกงานกับชุดไทย และสินค้ามีรูปแบบซ้ำเหมือนกับคู่แข่ง จึงมีการพัฒนาด้านการออกแบบให้ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่ร่วมสมัยสามารถใช้สอยในชีวิตประจำวันที่หลากหลายในคนรุ่นใหม่โดยผู้วิจัยได้ออกแบบเป็นกระเป๋าถืออเนกประสงค์เชือกมัดฟางสำหรับใส่สมาร์ทโฟน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพา IPAD หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ แอลกอฮอล์ ที่ต้องพกพาในชีวิตประจำวันหรือใส่อุปกรณ์เครื่องเขียน เป็นต้น โดยทำการผลิตต้นแบบใช้การถักสานเป็นแผ่นผืนแล้วนำมาตัดเย็บด้านในด้วยผ้าเพื่อให้เกิดความสวยงามของรูปทรง ความประณีตเรียบร้อยในการผลิต และความสะดวกในการใช้งาน

ในการออกแบบผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเชือกมัดฟางให้เป็นสินค้าที่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้มีวิธีดำเนินงานวิจัยดังนี้

๑. การวิเคราะห์ SWOT ของผลิตภัณฑ์เดิม โดยการใช้การสัมภาษณ์ ประชุมทางไกลกับกลุ่มผู้ผลิต
๒. กำหนดแนวคิดในการออกแบบ และการเลือกใช้สีของผลิตภัณฑ์โดยศึกษาข้อมูลจากแนวโน้มสีในงานแฟชั่นในปี ค.ศ. ๒๐๒๐-๒๐๒๑
๓. การออกแบบร่างผลิตภัณฑ์ จำนวน ๒ แบบ และเลือกผลิตต้นแบบ ๑ แบบ จำนวน ๔ ชิ้น
๔. การผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ โดยใช้วัสดุเดิมคือเชือกมัดฟางที่มีจำหน่ายสำเร็จรูปในท้องตลาด และเปลี่ยนเทคนิคในการผลิตจากเดิมใช้การถักเชือกกับโครงโลหะที่ขึ้นรูปเป็นตะกร้า เป็นการถักเป็นแผ่นผืนแล้วนำมาตัดเย็บเป็นกระเป๋าถืออเนกประสงค์
๕. การสรุปผลและเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขการผลิต พิจารณาจากความสวยงามของรูปทรง ความประณีตเรียบร้อยในการผลิต ความสะดวกในการใช้งาน

*(Materials & Methods: โดยละเอียด และหากมีการปรับเปลี่ยนจากข้อเสนอโครงการโปรดระบุ)

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ประกอบการ

๑. ชื่อกลุ่มที่จดทะเบียนกับหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่
๒. ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๐๐ หมู่ ๖ บ้านห้วยยางใหญ่ ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ ๓๖๑๘๐
๓. ชื่อสกุลประธานกลุ่ม นางสาวณิชพร วรบัณฑิต
๔. ชื่อสกุลผู้ประสานงานของกลุ่มกับโครงการนี้ นางสาวณิชพร วรบัณฑิต
๕. หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ โทร. ๐๙๖ ๓๑๖ ๐๖๓๙
๖. ID Line : ณิชพร วรบัณฑิต Facebook : กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่
๗. ปี พ.ศ. ที่เริ่มตั้งกลุ่มและจดทะเบียนกับหน่วยงานภาครัฐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒
๘. จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน จำนวน ๒๐ คน
๙. จำนวนสมาชิกในปัจจุบันที่มีทักษะในการผลิต จำนวน ๒๐ คน
๑๐. ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มผลิต

ผลิตภัณฑ์	ขนาดกว้างxยาว (ซม.xซม.)	กำลังการผลิต (ชิ้นต่อเดือน)	ราคาจำหน่ายต่อชิ้น (บาทต่อชิ้น)
๑. ตะกร้าเชือกมัดฟาง	ขนาดใหญ่ คละ แบบ	๒๐ ใบ	๑,๒๙๐
๒. ตะกร้าเชือกมัดฟาง	ขนาดกลาง คละ แบบ		๘๐๐
๓. กระเป๋าเชือกมัดฟาง	คละแบบ		๙๙๐

๑๑. ตลาดหลักของกลุ่ม

- (✓) ตลาดภายในชุมชน ร้อยละ ๗๐
- (-) ตลาดภายนอกชุมชนระดับอำเภอ
- (-) ตลาดภายนอกชุมชนระดับจังหวัด
- (✓) ตลาดภายนอกชุมชนระดับต่างจังหวัด ผ่านการขายออนไลน์ ร้อยละ ๓๐
- (-) ตลาดต่างประเทศ

๑๒. การวิเคราะห์ SWOT ของผลิตภัณฑ์เดิม

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

๑. เป็นสินค้าหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์ไทย ผลิตโดยคนในชุมชน
๒. วัสดุมีความทนทานต่อการใช้งาน
๓. มีเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอยู่ที่การสอดดินเงิน ดิ้นทอง หรือดินสีต่าง ๆ ในระหว่างถักเชือกมัดฟาง
๔. การดูแลรักษาง่าย ใช้การซักล้างด้วยมือ ผึ่งลมให้แห้ง ใส่ถุงกันฝุ่น ดูแลรักษาได้ด้วยตนเอง

จุดอ่อนของผลิตภัณฑ์

๑. สินค้ามีรูปแบบเหมือนกับคู่แข่ง
๒. ใช้วัสดุที่ไม่ได้ผลิตขึ้นเองในท้องถิ่น ทั้งโครงโลหะและเชือกมัดฟาง
๓. กลุ่มยังไม่ได้อาศัยช่องทางการจำหน่ายในตลาดออนไลน์อย่างจริงจัง
๔. ขาดเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนกับพาณิชย์จังหวัด ทำให้การสร้างแบรนด์ไม่ชัดเจน

โอกาสของผลิตภัณฑ์

๑. ภาครัฐมีนโยบายการส่งเสริมให้สวมใส่ผ้าไทยทำให้เกิดการกระตุ้นการใช้ผ้าไทยในหมู่ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจเป็นผลดีเรื่องการตลาดเพราะสามารถใช้คู่กับการสวมใส่ผ้าไทย
๒. ความนิยมในการมอบของขวัญในวัฒนธรรมไทย เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันขึ้นบ้านใหม่ หรือซื้อเพื่อใส่ของขวัญในเทศกาลโอกาสต่าง ๆ
๓. หน่วยงานภาครัฐจัดทำโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการ
๔. ลูกคามีพฤติกรรมการซื้อสินค้าออนไลน์มากขึ้นกว่าก่อนสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙

อุปสรรคของผลิตภัณฑ์

๑. สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว วงการจัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้าง เช่น สถานที่จำหน่ายสินค้า งานเทศกาลออกร้านเพื่อจำหน่ายสินค้าต้องปิดชั่วคราว หรือเลื่อนจัดงานอย่างไม่มีกำหนด

๒. ขาดโอกาสจากหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรระดับจังหวัดในการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้า หรือจัดแสดงสินค้าในวงกว้าง

ภาพที่ ๑ ผลิตภัณฑ์เดิมของกลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่
ที่มา : <https://web.facebook.com/กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่>.

ภาพที่ ๒ วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตตะกร้าเชือกมัดฟาง

ที่มา : ฉนิชาพร วรบัณฑิต (ผู้ถ่ายภาพ)

ภาพที่ ๓ การผลิตตะกร้าเชือกมัดฟาง

ที่มา : ฉนิชาพร วรบัณฑิต (ผู้ถ่ายภาพ)

การกำหนดแนวคิดในการออกแบบ

ในการออกแบบผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเชือกมัดฟางให้เป็นสินค้าที่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีแนวคิดในการพัฒนาเป็นสินค้าประเภทไลฟ์สไตล์ (Lift Style) ในยุคดิจิทัล ซึ่งส่วนใหญ่ใช้สมาร์ทโฟน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์พกพา IPAD หรือในชีวิตปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งต้องพกหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ แอลกอฮอล์ จึงจำเป็นต้องมีกระเป๋าถือเพื่อใส่อุปกรณ์เหล่านั้นในชีวิตประจำวันจนเป็นสินค้าแฟชั่น หรือแม้กระทั่งเป็นเครื่องแต่งกายในการออกงานกลางคืน หรือใส่อุปกรณ์เครื่องเขียน กระเป๋าเนกประสงค์ได้ โดยสินค้าที่มีอยู่ในตลาดมีทั้งวัสดุหนัง หนังเทียม ผ้า เชือกด้าย แต่เชือกมัดฟางยังไม่พบว่ามีผู้ผลิตออกสู่ท้องตลาด จึงเป็นโอกาสในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่กระเป๋าถือเชือกมัดฟาง (Straw Rope Clutch Bag) ที่สะท้อนภาพลักษณ์งานหัตถกรรม ทักษะฝีมือในการถักเชือก สร้างความโดดเด่น และความทันสมัย

ภาพที่ ๔ สินค้าประเภทกระเป๋าถือในตลาดออนไลน์

ที่มา : <https://thaioproaz.com> , <https://www.carousell.sg>, <https://omiyaa.com/oval-ring-women-clutch-bag> , <https://www.vincenzodellavecchia.xyz>

COLOUR COMBINATION

ในการเลือกใช้สีของผลิตภัณฑ์ได้ศึกษาข้อมูลจากแนวโน้มสีในงานแฟชั่นในปี ค.ศ. ๒๐๒๐-๒๐๒๑ โดยเลือกใช้สีม่วงเปลือกมังคุด ซึ่งเป็นสีของเส้นเชือกมัดฟางที่มีอยู่ในท้องตลาดแต่ผลิตภัณฑ์เดิมยังไม่นิยมใช้สามารถนำมาถักและแปรรูปเป็นกระเป๋าถือ ออกแบบจัดคู่สีโดยนำมาถักผสมกับเชือกมัดฟางสีกะปิ ทำให้ผลิตภัณฑ์ใช้ได้หลายวาระโอกาส หลายเพศสภาพ หลายวัย ทำให้สินค้ามีโอกาสในการจำหน่ายที่กว้าง

ภาพที่ ๕ แนวโน้มสี

ที่มา : <https://pss-guide.com/th/london-fashion-week-autumn-winter-๒๐๒๑-๒๐๒๒/>

SKETCH DESIGN

สายหนังยาว ๑๔ ” พับทบ
ด้านในบุผ้ากำมะหยี่
ติดซีปอย่างดี
๑๑ ”
ซ็อกมัดฟางสีม่วง
ปักเป็นลวดลาย

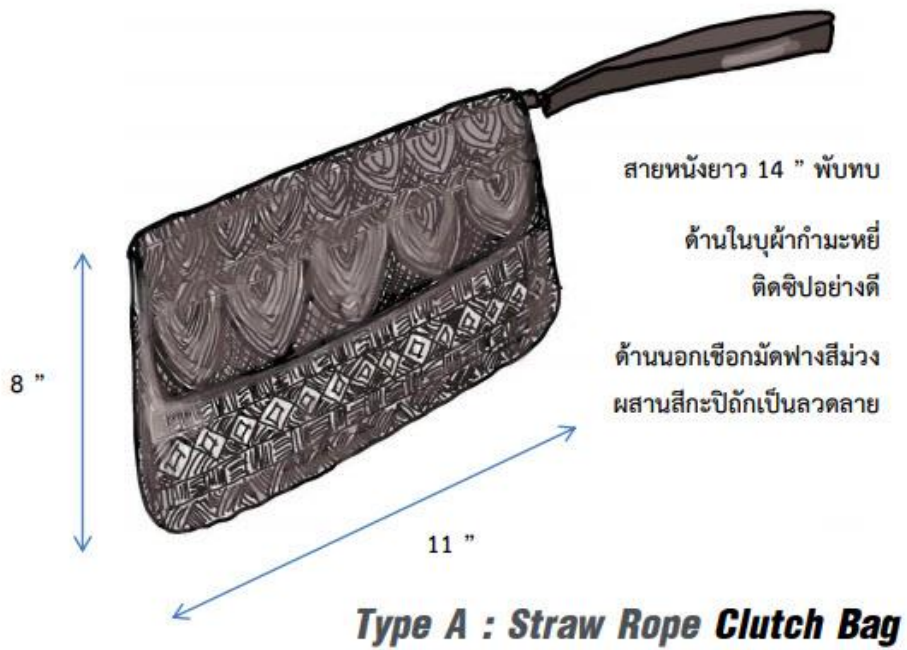
Type A : Straw Rope Clutch Bag

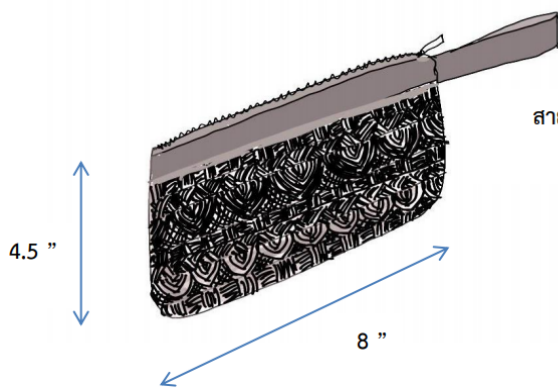
สายเทปผ้าสีดำยาว ๒๔ ” พับทบ
ด้านในบุผ้ากำมะหยี่
ติดซีปอย่างดี
ด้านนอกซ็อกมัดฟางสีม่วง
ผสมสีปักเป็นลวดลาย

Type B : Straw Rope Clutch Bag

ภาพที่ ๖ แบบร่างผลิตภัณฑ์

ภาพที่ ๗ ภาพร่างต้นแบบผลิตภัณฑ์ แบบที่ ๑

สายเทปผ้าสีด้ายาว 24 " พับทบ

ด้านในบุผ้ากำมะหยี่
ติดซิปปอย่างดี

ด้านนอกเชือกมัดฟางสีม่วง
ผสมสีกะปัดกเป็นลวดลาย

Type B : Straw Rope Clutch Bag

ภาพที่ ๘ ภาพร่างต้นแบบผลิตภัณฑ์ แบบที่ ๒

ภาพที่ ๙ การผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ ๑๐ ต้นแบบผลิตภัณฑ์

ภาพที่ ๑๑ ต้นแบบผลิตภัณฑ์

๔

สรุปการดำเนินงานวิจัยเปรียบเทียบแผนการดำเนินงาน

- สามารถดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามแผนงานที่เสนอไว้
- ประเมินผลการดำเนินงานวิจัยเปรียบเทียบกับแผนงานในระยะที่รายงาน ได้ผลดำเนินงานร้อยละ
- ๑๐๐
- ประเมินผลการดำเนินงานวิจัยเปรียบเทียบกับแผนงานตลอดโครงการ ได้ผลดำเนินงานร้อยละ ๑๐๐

๕

ตารางสรุปแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (สัปดาห์)							ร้อยละ
	๑	๒	๓	๔	๕	๖		
กิจกรรมที่ ๑ วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เดิมของกลุ่มและศักยภาพของกลุ่มเสนอแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์								
แผน								
ผล								๑๐๐
กิจกรรมที่ ๒ ออกแบบและจัดทำแบบร่างผลิตภัณฑ์ให้ผู้ประกอบการคัดเลือก ให้คำปรึกษาเชิงลึก								
แผน								
ผล								๑๐๐
กิจกรรมที่ ๓ สรุปผลและจัดทำรายงาน								
แผน								
ผล								๑๐๐

แผนการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

๖.๑ ผลผลิต

รายการ	รายละเอียด
๑) องค์ความรู้	สรุปองค์ความรู้ที่ได้ และแจกแจงรายละเอียด เช่น กระบวนการ/วิธีการ ทดสอบ หรือรายละเอียดองค์ความรู้ต่างๆ ที่ได้จากงานวิจัย
๒) บทความวิชาการ	-
๓) สิทธิบัตร	-
๔) ต้นแบบ	สรุปรายการต้นแบบที่ได้ และแนบ technical report

๖.๒ ผลลัพธ์ (โปรดระบุผลลัพธ์จากผลผลิตภายใต้โครงการ)

รายการ	รายละเอียด
๑) แบบร่างผลิตภัณฑ์	ภาพแบบร่าง จำนวน ๒ แบบ
๒) ต้นแบบผลิตภัณฑ์	กระเป๋าถือเชือกฟางถัก ขนาด ๘x๑๑ นิ้ว จำนวน ๔ ชิ้น

๖.๓ ผลกระทบ (โปรดระบุผลกระทบได้จากผลลัพธ์ภายใต้โครงการ)

รายการ	รายละเอียด
๑) แบบร่างผลิตภัณฑ์	กลุ่มผู้ผลิตสามารถนำไปผลิตจริงได้
๒) ต้นแบบผลิตภัณฑ์	กลุ่มผู้ผลิตสามารถนำไปประชาสัมพันธ์เพื่อรับคำสั่งซื้อล่วงหน้าจากลูกค้า

๗.๑ สีของเชือกมัดฟางที่มีจำหน่ายในท้องตลาดและจำหน่ายออนไลน์มีจำกัดตามแต่ช่วงเวลาที่โรงงานผู้ผลิตจะผลิตออกมาจำหน่าย ไม่ได้มีทุกเฉดสีตามตัวอย่างสี เช่นในช่วงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีอยู่มีเฉดสีครีม ม่วง กะปิ ฟ้า เป็นต้น ทำให้การออกแบบกำหนดสีของสินค้าไม่สามารถทำได้ตามที่ต้องการ วิธีการแก้ปัญหา ต้องยึดเฉดสีของเชือกมัดฟางที่มีจำหน่ายในปัจจุบันเป็นหลักและออกแบบคู่สีของผลิตภัณฑ์จากเฉดสีที่มี หรือการใช้วัสดุเงินมาเสริมให้เกิดความโดดเด่น

๗.๒ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ระลอกใหม่ ในช่วงเดือนเมษายนถึง พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้ เนื่องจากต้องปฏิบัติตามมาตรการของรัฐบาล จึงแก้ปัญหาด้วยการสัมภาษณ์ การประชุมทางไกลกับกลุ่มผู้ผลิตตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ การคัดเลือกแบบร่าง การเลือกวัสดุ การผลิตในขั้นตอนการถักเชือก การตัดเย็บ เพื่อให้ได้ผลงานตามแผนงานที่วางไว้

กระเป๋าทรง. (๒๕๖๔). เมื่อ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔. ค้นจาก <https://thaiproaz.com> , <https://www.carousell.sg>,
<https://omiyaa.com/oval-ring-women-clutch-bag> ,
<https://www.vincenzodellavecchia.xyz>.

ณิชชาพร วรบัณฑิต. (๒๕๖๔). วัสดุทำตะกร้าเชือกมัดฟาง. (ภาพถ่าย).

_____. (๒๕๖๔). การผลิตตะกร้าเชือกมัดฟาง. (ภาพถ่าย).

แนวโน้มสี. (๒๕๖๔). เมื่อ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔. ค้นจาก <https://pss-guide.com/th/london-fashion-week-autumn-winter-๒๐๒๑-๒๐๒๒/>.

ผลิตภัณฑ์เดิมของกลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่. (๒๕๖๔). เมื่อ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔. ค้นจาก <https://web.facebook.com/กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยยางใหญ่>.

ลงนาม.....

(รองศาสตราจารย์สมบัติ ประจัญสานต์)
หัวหน้าโครงการ